

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Mevr. L.H.D.

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 28 januari 2021
Betreft Uw brief inzake zorg voor uw zoon

Onze referentie
BS2021000299

Bijlage
n.v.t.

Geachte mevrouw,

Met deze brief reageer ik op uw schrijven aan de voorzitter van de Tweede Kamer van november jl. De griffie heeft uw brief aan mij doorgestuurd en gevraagd om een reactie. Daar ben ik uiteraard graag toe bereid. In uw brief deelt u enkele persoonlijke ervaringen over uw zoon die als voormalig militair lijdt aan een post traumatische stressstoornis (PTSS). U schrijft dat u hem als mantelzorger ondersteunt bij o.a. zijn administratie en dat dit niet meevalt. De kernvraag uit uw brief is de wens om een hulphond en dan één waarmee uw zoon affiniteit heeft.

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Graag wil ik u laten weten dat uw brief mij raakt en dat ik van mening ben dat een veteraan met PTSS goede hulp verdient. Ik realiseer me hoe zwaar de taak van een mantelzorger kan zijn en ik heb dan ook bewondering voor de manier waarop u dit voor uw zoon doet. In zijn algemeenheid kan ik zeggen dat er binnen Defensie gelukkig veel aandacht uitgaat naar het welzijn van medewerkers en veteranen. Een militaire uitzending brengt vaak intensieve ervaringen met zich mee. Een deel van onze veteranen worstelt met de verwerking daarvan. Het voorkomen en het behandelen van PTSS is onmiskenbaar van groot belang.

Over de wens van uw zoon heeft eerder correspondentie plaatsgevonden in november 2019. Het antwoord dat u toen ontving van de hoofd directeur Personeel kwam er op neer dat het effect van hulphonden bij veteranen met PTSS nog niet wetenschappelijk is aangetoond. Voor de inzet van kostbare extra hulpmiddelen zoals een hulphond, vind ik een wetenschappelijke basis belangrijk. Daarom wordt er momenteel onderzoek uitgevoerd naar de effecten. Dit gebeurt door de Universiteit Utrecht.

Ook al is dit onderzoek nog niet gereed, toch is het al wel mogelijk voor veteranen om via gecertificeerde instellingen zoals het Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds (KNGF) en de stichting Hulphond Nederland (HHN) in aanmerking te komen voor een hulphond. De KNGF en HHN kunnen aan geïndiceerde veteranen, zoals uw zoon, een hond ter beschikking stellen en brengen hierbij geen kosten in rekening. KNGF en stichting HHN gebruiken voornamelijk labradors en golden retrievers. Deze rassen hebben volgens het KNGF een stabiel en vriendelijk karakter en zetten zich graag in voor de baas. Eigenschappen die goed van pas komen voor een opleiding tot hulphond van

iemand met PTSS. Tegen die achtergrond is er maar een zeer beperkte mogelijkheid om te kunnen kiezen voor andere hondenrassen.

Nederlandse veteranen, oorlogs- en diensslachtoffers en hun relaties hebben ook na hun dienstitijd recht op optimale zorg en dienstverlening. Die zorg wordt aangeboden via het Veteranenloket van het Veteraneninstituut. Het loket is 24 uur per dag en zeven dagen in de week geopend. Uit uw brief maak ik op dat u mogelijk het gevoel heeft niet serieus te zijn genomen. Ik heb daarom het instituut gevraagd om op korte termijn contact met u op te nemen om in onderling overleg te inventariseren wat Defensie verder voor u en uw zoon kan betekenen.

Als u wilt dat uw brief als klacht wordt behandeld, dan kunt u dit vanzelfsprekend kenbaar maken.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Drs. A.TH.B. Bijleveld - Schouten